

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

Warszawa, 06 lipca 2016 roku

ZSR.422.28.2015.MK

Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości
Prokurator Generalny

w niepokojem przyjąłem publikację pt. „Uniemożliwienie odbierania dzieci z powodu biedy – projekt przyjęty przez Radę Ministrów”, która w dniu 22 grudnia 2015 r. ukazała się na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości. Publikacja ta zawierała informację o 61 przypadkach odebrania decyzją sądu dzieci z ich środowiska rodziny biologicznej i umieszczenia w pieczy zastępczej. Podano, że w rodzinach tych „złe warunki ekonomiczne i bytowe rodziny były jedyną przyczyną orzeczeń o umieszczeniu małoletniego poza rodziną biologiczną”.

Z przekazanej mi przez Pana Ministra w dniu 18 stycznia 2016 roku informacji (nr DSO-I-070-2/16) wynikało, że w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2015 r., w 15 sądach rejonowych wydano łącznie 61 orzeczeń o umieszczeniu małoletniego poza rodziną biologiczną wyłącznie z powodu złych warunków ekonomicznych i bytowych rodziny.

Mając na uwadze nie tylko liczbę przedmiotowych orzeczeń, ale przede wszystkim wskazanie „biedy” jako jedynej przyczyny odebrania przez sąd dziecka z rodziny biologicznej, podjąłem decyzję o zbadaniu akt wszystkich spraw, w których zapadło orzeczenie.

Wskazane przez resort sądy przekazały do Biura Rzecznika Praw Dziecka akta 43 spraw, w których orzeczono o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej. W 18 sprawach

26 lat Konwencji
o Prawach Dziecka

sądy poinformowały, że sprawy te zostały wskazane błędnie, powodem było niewłaściwe wypełnienie przez pracowników sądów formularzy statystycznych albo błąd wynikający z nieprawidłowego działania systemu elektronicznego.

Przeprowadzona w Biurze Rzecznika Praw Dziecka analiza akt 43 spraw przekazanych przez sądy rejonowe wskazane w wykazie Ministerstwa Sprawiedliwości nie potwierdziła w żadnej z badanych spraw, by wyłączną przyczyną umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej były warunki materialne i socjalne rodziny. Jedynie w 8 sprawach sygnalizowano problem trudności finansowych rodziny, ale przesłanka ta występowała łącznie z innymi przyczynami umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, w szczególności zaniedbaniami opiekuńczo-wychowawczymi rodziców.

Mając na uwadze poczynione ustalenia faktyczne i prawne, Rzecznik Praw Dziecka nie stwierdził na podstawie badanych akt spraw sądowych i ich analizy, aby doszło do naruszenia praw lub dobra dziecka na skutek umieszczenia małoletniego w pieczy zastępczej wyłącznie z powodu trudnej sytuacji materialnej rodziców.

W załączeniu przedstawiam „Wyniki badania akt spraw wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości, dotyczących umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej wyłącznie z powodu trudnej sytuacji materialnej rodziców”, przeprowadzonego w Biurze Rzecznika Praw Dziecka.

Z wyrazami szacunku
Marek Jankowski